

Ekfantos

Fragmenta spuria

Περὶ βασιλείας

(ed. H. Thesleff, *The Pythagorean texts of the Hellenistic period*; Abo Akademi 1965)

Stobaios, *Anthologium IV*, 6. 22 Wachsmuth (Cfr. Mullach 1; 536–539)

Ἐκφάντου ἐκ τοῦ Περὶ βασιλείας. Ἐπὶ δὲ γὰς ἄνθρωποι ἀπρωκισμένον χρῆμα καὶ πολὺ τὰς καθαρωτέρας φύσιος ἐλαττούμενον καὶ πολλὰ τᾶ γὰ βαρυνόμενον, ὡς ἀπὸ τὰς ματρὸς αὐτῶ μόγις ἐπᾶρθαι, αἰ μὴ θεομοιρῆς τις ἐμπνοίησις αἰδίω ζῶω συνᾶψεν αὐτὸ τῶ κρείσσονι μέρει δεικνῦσα τὰν ἱερὰν τῶ γεννάτορος πότοψιν, ὡς ἀδύνατον ἐκείναν θεάσασθαι.

Stobaios, *Anthologium IV*, 7. 64

Ἐκφάντου Πυθαγορείου ἐκ τοῦ Περὶ βασιλείας. Ὅτι μὲν ἅπαντος ζῶω φύσις ποτὶ τε τὸν κόσμον ἄρμοκται καὶ τὰ ἐν τῶ κόσμῳ πολλοῖς μοι δοκεῖ τεκμαρίοις φανερόν ἤμεν. συμπνείουσα γὰρ αὐτῶ καὶ συνδεδεμένα τὰν ἀρίστην τε ἅμα καὶ ἀναγκαίαν ἀκολουθίαν ὀπαδεῖ ῥύμα τῶ παντὸς περιεγεομένῳ ποτὶ τε τὰν κοινὰν εὐκοσμίαν καὶ ποττὰν ἴδιον ἐκάστω διαμονάν· παρὸ καὶ τόδε κόσμος ποταγορεύεται καὶ ἔντι τῶν ὄντων ζῶων τεληότατον. ἐν δὲ τοῖς μέρεσιν αὐτῶ πολλοῖς τε ὄντεσσι καὶ διαφόροις τὰν φύσιν ἐξάρχει τι ζῶον κατ' οἰκειότατα ἐγγενῆ καὶ διὰ τὸ μετέχεν πλέον τῶ θείῳ. καὶ ἐν μὲν τᾶ τῶ θείῳ θεόντος αἰεὶ φύσει τὰ τὰν πράταν καὶ μεγίσταν ἀκολουθίαν ἔχοντα ἀσπάζεται ... καὶ τοὶ πλάνατες ἀστέρες· ἐν δὲ τᾶ χώρα τὰς σελάνας ἔνερθεν [ἐπὶ] τὰ δι' εὐθείας ἰόντα σώματα ἅ τῶ δαίμονος φύσις ἔχει τὰν διεξαγωγάν· ἐν δὲ τᾶ γὰ καὶ παρ' ἀμὴν ἀριστοφυέστατον μὲν ἄνθρωπος, θεϊότερον δ' ὁ βασιλεὺς ἐν τᾶ κοινᾶ φύσει πλεονεκτῶν τῶ κρέσσονος, τὸ μὲν σκᾶνος τοῖς λοιποῖς ὅμοιος, οἷα γεγονῶς ἐκ τὰς αὐτᾶς ὕλας, ὑπὸ τεχνίτα δ' εἰργασμένος λῶστω, ὃς ἐτεχνίτευσεν αὐτὸν ἀρχετύπῳ χρώμενος ἑαυτῶ· κατασκευάσμα δὴ ὦν ὁ βασιλεὺς ἐν καὶ μόνον ἐντὶ οἷα τύπος τῶ ἀνωτέρῳ βασιλέως, τῶ μὲν πεποιηκότι γνῶριμον αἰεὶ, τοῖς δ' ἀρχομένοις ὡς ἐν φωτὶ τᾶ βασιλεία βλεπόμενον. τᾶδε γὰρ κρίνεται τε καὶ δοκιμάζεται, ὡς τὸ κράτιστον ἐν πτανοῖς ζῶον αἰετὸς ἀντωπὸν ἀλίω γενόμενον· χῶπι τὰς βασιλείας δὲ λόγος αὐτός, θείας τε ἐάσας καὶ δι' ὑπερβολὰν λαμπρότατος δυσοράτω, αἰ μὴ τοῖς γνασίοις· μαρμαρυγαί τε γὰρ πολλαὶ καὶ σκοτοδινιάσεις ὡς ἐφ' ὕψος ὀθνεῖον ἐπιβάντας τῶς νόθως ἀπήλεγξαν· τοῖς δὲ προσηκόντως κατ' οἰκειότατα πρὸς αὐτὰν ἐπὶ τούτῳ ἀφιγμένοις καὶ χρῆσθαι

δυναμένοις οικήσιμος. αὐτὰ μὲν ὦν βασιλεία χρῆμα εἰλικρινές τε καὶ
 ἀδιάφθορόν ἐντι καὶ δι' ὑπερβολὰν θεϊότατος δυσέφικτον ἀνθρώπῳ. δεῖ δὲ καὶ
 τὸν ἐς αὐτὰν καταστάντα καθαρώτατόν τε εἶμεν καὶ διαυγέστατον τὰν φύσιν, ὡς
 μὴ τὸ λαμπρότατον ἀφανίζῃ ἐν σπίλοις τοῖς ὑφ' αὐτῷ· καθὼ καὶ τῶς ἀγιωτάτως
 τόπως ἐκαλίδωσάν τινες, καὶ τῶν ἀντιασάντων ἔνιοι μιαροὶ τῶς ἀντιάξαντας
 αὐτοῖς. βασιλῆα δὲ τὸν ὀμιλήσοντα φύσιός τε ἀχράντω δεῖ μετέχειν, ἐπιστάμεν
 τε αὐτὸν ὅσῳ τῶν ἄλλων ἐντὶ θεϊότερος, ὅσῳ τε ἄτερα αὐτῷ, οἷς δὴ κατὰ λόγον
 ἀπεικάζων ἑαυτὸν ἄριστ' ἂν ἑαυτῷ τε χρῶτο καὶ τοῖς ὑποτεταγμένοις. καὶ τοῖς
 μὲν ἄλλοις ἀνθρώποις, αἵκα ἀμαρτάνωντι, ὀσιωτάτα κάθαρσις ἐξομοιωθῆμεν
 τοῖς ἀρχόντεσιν, αἶτε νόμος αἶτε βασιλεὺς διέποι τὰ κατ' αὐτῶς· οἷ δ' εἶ τι τῷ
 κρέσσονος δέοιντο διὰ τὴν φύσιν ἀμπλακόντες οὐ μακρὰν οὐδ' ἀπωκισμένως
 [ἀλλ'] οἷ χρῆ θεωμένως εὐθὺ [ἐντι] τῆς ὠφελείας τυγχάνεν. οὔτε γὰρ τὸν κόσμον
 δίξοιτο ἂν τις ἐν αὐτῷ τ' ἑὼν καὶ μέρος ἐκείνῳ, οὔτ' ἂν ἀνόητος εἴη τῷ διέποντος
 αὐτὸν ὁ ἐτέρων αὐτὸς ἄρχων. ἅ δ' εὐκοσμία πολλὰ καὶ τῷ μηδὲν ἀναρχον εὐρὲν
 δύνασθαι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς ἀρχῆς διδάσκει αὐτόν. ἐκλάμπει γὰρ αὐτῶς εὐθὺ τὸ
 καλόν· ἂν ὁ μιμασόμενος δι' ἀρετὰν αὐτῷ τε φίλος, ὃν μεμίμαται, καὶ πολὺ
 πλέον τοῖς ὑπ' αὐτόν τεταγμένοις. οὐ γὰρ ἂν τις θεοφιλῆς ὦν μισείοιτο ὑπ'
 ἀνθρώπων, ἐπεὶ οὐδὲ τὰ ἄστρα οὐδ' ὁ σύμπας κόσμος ἐχθαίρει τὸν θεόν· αἱ δὲ κα
 ἐμίσει τὸν ἀγεμονεύοντα, οὐχ εἶπετο ἂν πειθόμενος αὐτῷ· τὸ δ' ἐκείνον ἄρχεν εὐ
 αἴτιον τῷ καὶ τόνδε ἄρχεσθαι καλῶς. ἐγὼ μὲν ὦν ὑπολαμβάνω καὶ τὸν ἐπὶ τῆς
 γᾶς βασιλέα δύνασθαι μηδεμιᾶ τῶν ἀρετῶν ἐλαττοῦσθαι τῷ κατ' ὠρανὸν
 βασιλέως· ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἀπόδαμόν τι ἐντὶ χρῆμα καὶ ξένον ἐκεῖθεν
 ἀφιγμένον πρὸς ἀνθρώπους, καὶ τὰς ἀρετὰς ἂν τις αὐτῷ ἔργα ὑπολάβοι τῷ θεῷ
 καὶ δι' ἐκείνον αὐτῷ. σκοπέοντι δ' ἀρχᾶθεν ἀλάθεια λόγος· κοινωνία τοι γὰρ
 πράτα τε πάντων καὶ ἀναγκαιοτάτα τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει, ἃς μετέχει μὲν ὁ
 παρ' ἀμῖν βασιλεὺς, μετέχει δὲ καὶ ὁ ἐν τῷ παντὶ πάντα διέπων· συνεστάναι γὰρ
 χωρὶς φιλίας καὶ κοινωνίας ἀμάχανον. σκοποῖη δ' ἂν τις ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν
 συμπολιτευομένων, ἐξελὼν τῷ λόγῳ τὰν κατὰ συνάθηαν κοινωνίαν· ἐλάττων
 γὰρ αὐτὰ τῆς τε θείας φύσιος καὶ τῆς βασιλικᾶς· οὐ γὰρ δέονται τὰν τοιαύταν
 δέησιν ἀλλάλων, καθ' ἂν συνευπορεῦντες τῶν ὑστερούντων, ἀναπλαροῦντι
 κοινὰν τὰν βοάθειαν· τέλειοι γὰρ κατ' ἀρετάν. ἅ δ' ἐν τῇ πόλει φιλία κοινῶ τινος
 τέλεος ἐχομένα τὰν τοῦ παντός ὁμόνοιαν μιμᾶται· ἄνευ δὲ τῆς περὶ τῆς ἀρχῆς
 διατάξιος οὐδεμία ἂν πόλις οἰκοῖτο· εἰς δὲ ταύταν νόμων τε δεῖται καὶ τινὸς
 προστασίας πολιτικᾶς τό τε ἄρχον καὶ τὸ ἀρχόμενον. ἀποσῶζοι δ' ἂν τὸ ἐκ
 τούτων κοινὸν ἀγαθὸν εὐαρμοστία τις καὶ τῶν πολλῶν ὁμοφωνία μετὰ πειθοῦς
 συνωδοῖσα. ὁ κατ' ἀρετὰν ἐξάρχων καλέεταί τε βασιλεὺς καὶ ἐντι, ταύταν ἔχων
 φιλίαν τε καὶ κοινωνίαν ποτὶ τῶς ὑπ' αὐταυτον, ἄνπερ ὁ θεὸς ἔχει ποτὶ τε τὸν
 κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ. ὅταν δὲ τὰν εὐνοιαν χρῆ παρασκευάζεσθαι πρῶτα μὲν

παρὰ τῷ βασιλέως ἐς τὰς βασιλευομένους, δεύτερον δὲ παρὰ τῶνδε ἐς τὸν βασιλέα, ὅποια γεννάτορος ποτὶ υἱέα καὶ ποτὶ ποιῖμναν νομέως καὶ νόμῳ ποτὶ χρωμένως αὐτῷ.

Stobaios, Anthologium IV, 7. 65

Ἐν ταύτῳ. Μιᾶ γὰρ ἀρετᾶ πρὸς τὸ ἄρχεν ἀνθρώπων καὶ πρὸς τὸν αὐτῷ βίον χρήσεται οὐδὲν ὡς δι' ἔνδειαν ποτιλαμβάνων εἰς ὑπηρεσίαν τὰν αὐτὸς αὐτῷ, ἀλλ' ὡς κατὰ φύσιν συνεργῶν· κοινωνίας γὰρ ἐάσας οὐδὲν ἔλαττον ἕκαστος αὐτάρκως βιώσει καθ' αὐτόν. δοκεῖ μὲν γὰρ ὁ αὐτάρκης μηδενὸς ἂν ἄλλω πρὸς γε τὰν αὐτῷ διεξαγωγὰν ποτιδεήσεσθαι· αἱ δ' ἄρα δεῖ βίον ἐνεργέα ζῶεν, δᾶλον ὡς καὶ ἄτερα ἂν προσλάβοι, οὐδὲν τι ἔλαττον αὐτὸν αὐτάρκεα ποιήσει· φίλως τε γὰρ ἔξει διὰ τὰν αὐτῷ ἀρετάν, καὶ τοῖσδε χρώμενος οὐ κατ' ἄλλαν ἀρετάν χρήσεται ἢ ἄπερ καὶ ποττὸν αὐτῷ βίον. ἀνάγκα δὲ ἀκολουθεῖν καὶ τᾶ τοιαῦδε, οὐχ ἀτέρας τινὸς ἐξαιρέτω ποτταῦτα παρεσκευασμένας. χῶ μὲν θεὸς οὔτε διακόνως ἔχων οὔτε ὑπηρετάς οὔτ' αὖ προστάξει τινὶ χρώμενος οὐδὲ στεφανῶν ἢ ἀναγορεύων τὴν πειθομένους ἢ ἀτιμάζων τὴν ἀπειθέοντας, οὗτος αὐτὸς ἄρχει ποτὶ τοσόνδε μέγεθος ἀρχᾶς, ἀλλ' οἶμαι παρέχων ἀξιομίματον ἑωυτὸν ζᾶλον ἐντίθητι πᾶσι τὰς αὐτῷ φύσιος. ἔντι δὲ αὐτὸς μὲν ἀγαθός, καὶ τότε μόνον τε καὶ ῥάδιον ἔργον αὐτῷ· οἱ δὲ μιμεύμενοι αὐταυτῶν κρέσσον τῷδε πάντα ἐργάζονται ἂν δὲ ὁμοίωσις καὶ ἐκάστω τῶνδε αὐταρκές ἐντι. οὐ γὰρ ἄλλα μὲν ἀρετᾶ ποιεῖ τὰ ἀρεστὰ τῷ θεῷ, μιμέεται δ' αὐτὸν ἕτερα. ὁ δ' ἐπίγειος ἀμῶν βασιλεὺς πῶς οὐχ ὁμοίως αὐτάρκης; ἀπεικάζων τε γὰρ αὐτὸν ἐνὶ ἂν ἀπεικάσειε τῷ κρατίστῳ, καὶ πάντας ἑωυτῷ πειρώμενος ὁμοιοῦν ἢ θεὸς ἔσσειται· τὰ δ' ὅσα βίας καὶ ἀνάγκας τὰς τῶν ὑποτεταγμένων ἐντί, ἐκάστω τὰν περὶ τὰν μίμασιν προθυμίαν ἀφαιρέεται· χωρὶς εὐνοίας γὰρ ἀμάχανον ἐξομοιωθῆναι. ἂν μάλιστα πάντων ἀφανίζει τὸ φοβερόν. ὡς εἶθε ἦν τὰς ἀνθρωπίνας φύσιος δυνατὸν ἀφελὲν τὸ καὶ πειθοῦς τινος δέεσθαι. τότε γὰρ τὰς ἐπιγείῳ φαυλότατος λείψανον, καθ' ἂν ἐπίκαρον ὄν τὸ ζῶον ταύτας οὐκ ἀμοιρεῖ. [αἱ δὲ πού τις καὶ ἐν αὐτοῖς θεϊότερος ἢ κατ' ἄλλα συσταίη, ποτ' οὐδὲν ἂν τὰς πειθοῦς δέοιτο.] ἐπειδήπερ πειθῶ ἔργον τί ἐντι παροικέον ἀνάγκα· πρῶτα γὰρ ἀφ' αὐτᾶς αὐτὰ κατεργάζεται, τάπερ ἐκείναν διέφυγεν. ὅσα δ' αὐτοφυῶς τῷ καλῷ χρῆται, τούτοις οὐδεμία πειθοῦς αἰδῶς, ἐπειδήπερ οὐδὲ [δὲ] φόβος ἀνάγκας. ἐνεργάσαιτο δ' ἂν μόνος ὁ βασιλεὺς ἀνθρώπῳ φύσει καὶ τότε τὸ ἀγαθόν, ὡς διὰ μίμασιν αὐτῷ τῷ κρέσσονος ποτὶ τὸ δέον ἔπεσθαι. τὴν δὲ ὡσπερ ὑπὸ μέθας διεφθαρμένως καὶ διὰ κακὰν τροφὰν ἐς λάθαν ἐμπεσόντας αὐτῷ παραλαφθεὶς ὁ λόγος ἐπέρωσέν τε καὶ κάμνοντας ἰάσατο καὶ τὰν ἐκ τᾶς κακίας ἐνοικεῦσαν αὐτοῖς λάθαν ἐκβαλὼν τὰν μνάμαν ἐσώκισεν, ἐξ ἧς ἀπετέχθη ἡ καλεομένη πειθῶ· καὶ τὰν ἀρχὰν ἐκ φαύλων σπερμάτων λαβοῦσα αὐτὰ τι σπουδαῖον ἐφύη τὰν ἐπίγηον οἰκεῦσα χώραν, ἐν ἧ

δι' ἀσθένειαν τᾶς ἀμῶν φύσις ὁ λόγος ἀνθρώποις ὁμιλέων ἀναπλαροῖ τι τῶν διὰ κακίαν ὑστερούντων.

Stobaios, Anthologium IV, 7. 66; p. 278 He. (L. Delatte p. 35)

Ἐν ταύτῳ. Ἐπεὶ ἱερὰν καὶ θείαν ἔχων ἔννοιαν τῷ ὄντι βασιλεὺς εἶη· τᾶδε γὰρ πεπεισμένος ἀγαθῶν μὲν πάντων αἴτιος ἐσσεῖται, κακῶν δὲ οὐδενός. οὐ μὲν ἀλλ' ὅτι γε δίκαιος ἐσσεῖται κοινωνικὸς ὢν παντί τῳ δᾶλον· ἰσότατι γὰρ ἡ κοινωνία, καὶ ἐν τᾷ ταύτας ἀποδιανομᾷ ἐξάρχει μὲν ἡ δικαιοσύνη, μετέχει δ' ἡ κοινωνία· οὐ γὰρ δυνατόν ἄδικον μὲν ἦμεν, μεταδιδόμεν δὲ ἰσότατος, ἢ μεταδιδόμεν [μὲν] ἰσότατος, μὴ κοινωνικὸν δὲ ἦμεν. ἐγκρατέα δὲ πῶς οὐκ ἂν ὑπολάβοι τις τὸν ἀντάρκη; ἡ γὰρ πολυτέλεια μάλιστα τᾶς ἀκρασίας, αὐτὰ δὲ τᾶς ὑβρίας, ἐξ ἧς τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν τὰ πολλά. ἡ δ' ἀντάρκη οὐδ' ἂν τέκοι πολυτέλειαν οὔτε τὰ ἀπ' αὐτᾶς· ἀλλὰ αὐτῷ τις οὔσα ἀρχὴ πάντα μὲν ἀγοῖ, ἀγοῖτο δ' ἂν ὑπ' οὐδενός. ὅπερ ἔντι μὲν τῷ θεῷ, ἔντι καὶ τῷ βασιλεῖ, αὐτῷ μὲν ἀρχεν (ἀφ' ὧπερ καὶ ὁ ἀντάρκης καλεῖται), ἀρχεσθαι δ' ὑπ' οὐδενός· ταῦτα δ' ὅτι μὲν φρονάσιος χωρὶς οὐκ ἂν γένοιτο, δᾶλον, ὅτι δ' ἡ τῷ κόσμῳ φρονάσιος ὁ θεὸς ἔντι, φανερόν· συνέχεται γὰρ εὐκοσμία τε καὶ τάξι τᾷ δεούσῃ· νόω δὲ χωρὶς οὐκ ἂν αὐτὰ γένοιατο. οὐδ' ὁ βασιλεὺς δὴ χωρὶς φρονάσιος ταύτας ἂν ἔχοι τὰς ἀρετάς, δικαιοσύνην φησὶ καὶ ἐγκράτην καὶ κοινωνίαν καὶ ὅσα τούτων ἀδελφά.